

Elek Krónika

XV. évfolyam 1. szám (169. lapszám)

Elek Város közéleti lapja

2011. január 26.

Magyarország-Románia
Határon Átnyúló Együttműködési
Program 2007-2013
Programul De Cooperare
Transfrontalieră
Ungaria-România 2007-2013

ben a közös vonások felismerése, népviseleti öltözékek beszerzése. 4.Kolindálási hagyományokban való részvétel. 5.Közös kiadvány készítése: hagyományokat népszokásokat, rövid történeteket, népviseletről képeket tartalmazó Elek – Újszentanna-Ottlaka övezetben. Várható hatások: Békés –Arad megye határon átnyúló övezet hagyományainak, népszokásainak felelevenítése, megtartása, megőrzése.

„Népi kultúra bölcsője Elek „

A „**HURO CBP 2007-2013 –CFP HURO/0901 Magyarország –Románia Határon átnyúló együttműködési program 2007-2013**” című pályázat keretében Elek-Újszentanna-Ottlaka települések közel 94.000 eurót nyertek közös programok megvalósítására. Ezzel kapcsolatban megbeszélésre került sor 2011. január 1.-én az eleki polgármesteri hivatalban a három település vezetői és a projektben résztvevő intézmények vezetői között. Megállapodás született a közös programok időpontjairól, a projekt megkezdésének dátumáról.

Fő pályázó Elek Város Önkormányzata, partnerei Újszentanna és Ottlaka testvértelepülések önkormányzatai. A pályázat célja hagyományok és népszokások újraélesztése az Elek-Újszentanna-Ottlaka határon átnyúló övezetben.

Céltűzések:1.Néptánc tábor Elek-Szentanna-Ottlaka határon átnyúló kapcsolatában közös hagyományok megismerése, felelevenítése a zene és a tánc területén. 2.Fúvós zenekar. 3.Egymás népviseletei-

Két ország, egy cél, közös siker!

Árgyelánné Tóth Erzsébet

Európai Unió

Európai Regionális Fejlesztési Alap

Uniunea Europeană

Fondul European de Dezvoltare Regională

Magyar Kultúra Napja 2011. január 21,

A Reibel Mihály Városi Művelődési Központ és Könyvtár január 21-én rendezte meg a XI. Kistérségi Vetélkedőt a Magyar Kultúra Napja alkalmából. A rendezvényen részt vettek Elek, Kétegyháza és Lőkősháza település általános iskoláinak tanulói. Árgyelánné Tóth Erzsébet az intézmény igazgatója köszöntötte a megjelent vendégeket: Pluhár László polgármester urat, Árgyelán György tanácsnok urat /a kétegyházi önkormányzat képviselőjében/, Pelle László igazgató urat, önkormányzati képviselőt, a Kulturális Bizottság elnökét, akit ugyanakkor felkért nyissa

meg a vetélkedőt. Pelle László szólt arról, hogy a magyar kultúra napját 1989 óta ünnepeljük. Nem piros betűs ünnep ugyan, de mindannyian úgy érezzük, hogy Kölcsey Ferenc Himnuszának megírása ünnepléses pillanatokhoz számunkra. Ez-

után gratulált Brandt Antalnénak, aki ez alkalomból a Genuusz Apáczai Diplomájának bronz fokozatát vehette át. Ezután a zsűri be mutatósa következett. A felső tagozatosok produkcióit Telek Mihályné, Kovács Józsefné nyugalmazott iskolaigazgatók és Nádor Mária nyugalmazott könyv-

tárvezető értékelte. Az alsó tagozatosok Gulyás Szabó Géza nyugalmazott iskolaigazgató, Zsidó Ferencné nyugdíjas tanító-nő és Potocska Judit nyugdíjas könyvtárvezető előtt mutatták be műsorszámukat. A színházteremben sok szülő, nagyszülő,

rokon, barát volt kíváncsi a csemeték tudására. Most is mint a korábbi években négy korcsoportban versenyezhettek a tanulók.

Az első –második osztályosok közül vers kategóriában 1. helyezett Oszlács Márton Dániel (2.osztály), 2.helyezett Hajdú Dávid Kevin (1. osztály), 3.helyezett Török Kata (1.osztály). Próza kategóriában 1.helyezett Kindling Nikolett (2.osztály), 2.helyezett Ferenczi Sára (2.osztály), 3.helyezett Simonka Fanni (1.osztály). Ének kategóriában különdíjat kapott Málk Szimonetta 2. osztályos tanuló.

A harmadik –negyedik osztályosok közül vers kategóriában 1.Mazán Melinda (4.osztály), 2.helyezett Kotroczó Zoltán (3.osztály), 3.helyezett Faragó Stella. Próza kategória 1.helyezett Szelezsán Boglárka (4.osztály), 2.helyezett Dániel Liliána (3.osztály),

Folytatás a 2. oldalon

PÁLYÁZAT-VERSENY

Az Eleki cigányság hírei

Felkerestem Kovács Antalt, a Cigány Kisebbségi Önkormányzat elnökét és érdeklődtem elégedett-e a január 9-én megtartott cigány kisebbségi választások eredményeivel?

A válasza „igen” volt, a megyei eredmény egyértelmű, de az országos cigány kisebbségi választásoknál viszont várható volt a változás. Kétharmados többséggel nyert a Farkas Flórián vezette Lungo Drom. Így a szavazatok feldolgozása után Kolompár Orbán átadja az Országos Cigány Önkormányzat elnöki székét Farkas Flóriánnak. Ezután érdeklődtem, tervezik-e a farsangi időszakban a hagyományos batyus cigány bál szervezését? Elnök úr a következőket mondta: „tekintettel a válság-helyzetre és az emberek anyagi helyzetére, / munkanélküliség, megélhetési nehézségek/ ezért valószínűleg elcsúszik a bál rendezése. Mi figyelembe vesszük és alkalmazkodunk a cigány emberek anyagi helyzetéhez és kedvé-

hez. Igény lenne pedig rá, de ... A jelenlegi helyzetben kénytelenek vagyunk nemet mondani a bál megszervezésére, de amint alkalmasnak látjuk a helyzetet, nem zárkozunk el attól, hogy biztosítsuk mi is a cigány lakosságnak a szórakozási lehetőséget. Már csak azért is, mert ennek a bálnak a megszervezése évekre visszanyúlóan hagyomány Eleken”.

Elmondta még, hogy nagy a munkanélküliség és ez nagy gondot okoz főleg a hátrányos helyzetű cigány embereknek. Jó kezdeményezésnek tartja a Cigány Programot, ezen belül szeretné, ha segíteni tudnának az emberek munkához való hozzájutásához. Ha segítenének, pl. 30 embernek, az már 30 család megélhetését jelentené! De ez a program – véleménye szerint – még nagyon „gyerek-cipőben” jár.

Nádor Mária

Elismerés

2010. december 10-én tartották a kisebbségek napját, a helyszín Gyula volt. A kitértek között találhatjuk az eleki dr. Kuruczné Czvalinga Judit is, aki a helyi Szlovák Kisebbségi Önkormányzat elnöke is. Eleken 2002. november 7-től működik a helyi szlovákság önkormányzata, melynek a fő céljai a következők: a szlovák nyelv megőrzése, oktatása, a hagyományok ápolása, különösen a tánc tanítás. De fontos a citeraoktatás is, mely napjainkban a Harruckern Középiszkola művészeti Iskolájában folyik, melyet anyagilag a kisebbségi önkormányzat is támogat. /A szlovák tánc csoport az MTV-ben már kétszer be is mutatkozott! Sikeresen együtt tudnak működni a szlovákiai Nagykapossal is, vagyis a híd szerepét töltik

be hazánk és Szlovákia között.

Az elnök asszony meghatározó szerepet játszik a helyi szlovákság életében, időt, energiát nem kímélve sikeresen tevékenykedik ezen nemzetiségi közösség érdekében, amivel nem csak Elek jó hírnevét öregbíti! Mi is szívből gratulálunk munkájának elismeréséhez.

/A fénykép forrása:
www.luno.hu/

Rapajkó Tibor

Helyreigazítás

A 2010. november 29-én tartott Önkormányzati Képviselő-Testületi ülésen közmeghallgatás történt. Az Eleki Krónikában téves információt írtam, amelyet ezúton javítok ki. A Cigány Kisebbségi Önkormányzat elnöke Kovács Antal és nem Csanó János. Elnézést kérek a zavart okozó közlésem miatt. A Cigány Önkormányzatnak Kovács Antal vezetésével sok sikert kívánok, ami alatt értem hogy érdemben és eredményesen képviseljük városunk eme kisebbségének érdekeit!

Huszár Gabriella

Anyakönyvi hírek

Keresztelések. November 7-én: Balog Vivien Mária.
Temetések: November 10-én: Szántó Istvánné, november 12-én: Dávidné Kutasi Mária, december 10-én: Rusz Zoltán és Puskás Gábor, december 11-én: Purecse Jánosné, december 14-én: Völgyesi István.

Forrás: az eleki Katolikus Hírmondó 2010 december 10-i lapszáma.

R. T.

Folytatás az 1. oldalról
3.helyezett Festő Brigitta (4.osztály). Ének kategória 1.helyezett Morár Jázmin (4.osztály), 2.helyezett Kása Karina (4. osztály), 3.helyezett Szilágyi Beatrix (4.osztály).

Az ötödik-hatodik osztályosok közül vers kategóriában 1.helyezett Péntek Vivien (5.osztály), 2. helyezett Für Fanni (5.osztály), 3.helyezett Darvasi Dzenifer (6.osztály). Próza kategória 1.helyezett Kókai Szabó László (5.osztály), 2.helyezett Szentiványi Izabella (5.osztály), 3.helyezett Mazán Nikolett (5.osztály). Különdíjat

kapott vers kategóriában Fargó Gina (6.osztály), ének kategóriában Kerepeczki Petra (6.osztály).

A hetedik –nyolcadik osztályosok közül vers kategóriában a zsűri első díjat nem adott. 2.helyezett Major Dóra (7.osztály), 3.helyezett Péntek Bernadett (8.osztály). Próza kategória 1.helyezett Szecsó Anikó (7.osztály), 2.helyezett Ürmös Enikó (7.osztály), 3.helyezett Molnár Alexandra (7.osztály).

A díjakat Pluhár László polgármester úr és Pelle László kulturális bizottság elnöke adta

át. Minden fellépő gyermek, a polgármester úr jóvoltából, a fellépés után, édességet kapott. A zsűri munkáját Kalcsó Istvánné Kétegyháza polgármestere által adományozott csomaggal köszönték meg.

Köszönjük a támogatóinknak az adományokat, köszönjük minden kedves tanítónak, tanárnak a gyermekek felkészítését,

köszönjük a zsűrinek a munkáját és köszönjük kedves vendégeinknek, hogy végig kísérték ünnepi vetélkedő műsorunkat, köszönjük a kábel tv-nek a felvételt és a fotósoknak a képeket.

ÚJ ALJEGYZŐ-„ÖREG”VÉRADÓ

Bemutatjuk Seeberger Kitti aljegyző asszonyt...

Seeberger Kitti neve már nem is meretlen az eleki lakosok előtt, mivel évekig ellátta a titkárnői feladatokat az eleki Polgármesteri Hivatalnál. Új aljegyzői beosztását 2011. január 1-től kapta meg, – pályázat útján. Ismerjük meg őt most közelebbről:

1995-ben érettségizett a békéscsabai Közgazdasági Szakközépiskolában. Itt sajátította el a gyors- és gépirást is. Érettségi után tanulmányi előadóként dolgozott a békéscsabai Körösi Csoma Sándor Főiskolán, később a Nyíregyházi Főiskola békéscsabai kihelyezett tagozatán. 1996. szeptemberében – szülei kérésére – megpályázta az eleki Polgármesteri Hivatalnál megüresedett titkárnői állást, melyet megnyert.

A feladatait igen nagy gondossággal, odafigyeléssel, szinte mondhatni, hogy német precízséggel látta el. Ekkor Kecs-keméti János volt a polgármester és a jegyző, Varga Ferenc. Elmondása szerint jegyző úrtól nagyon sokat tanult. Dolgozott Klemm István polgármester úr keze alatt is. A 2002-es évi választást megnyerő Pluhár

László polgármesterrel és Dr. Kerekes Éva jegyző asszonnyal dolgozott tovább, mint titkárnő. Ebben az időben és az előző években is, rendszeresen részt vett az Elekiek Világtalálkozóinak rendezésében. Jól bírja a német nyelvet, így több külföldi beszélgetést is lebonyolított. Részt vett a város összes állami és városi rendezvényeinek szervezésében, mint lelkes háttér-munkás.

Nagyon élvezte és szerette ezeket a feladatokat. Mivel időközben a feladatköre egyre sokrétűbbé vált, úgy gondolta, hogy továbbtanul, azért, hogy a magasabb szintű szakmai tudását fejlessze. Ezért felvételizett a budapesti Államigazgatási Főiskola igazgatás-szervező szakának levelező tagozatára. Ezt a főiskolát sikeresen – államvizsgával bezárva – el is

végezte. Időközben a magán-életében is változás következett be. 2003-ban férjhez ment Sarkadra, ott is építkeztek. 2009-ben újabb boldogság költözött a családba, mivel megszületett Ede fia. Még GYED-en volt odahaza, amikor tudomására jutott, hogy Elek város aljegyzőt keres. Hosszas gondolkodás, átbeszélések, nagyszülőkkel való egyeztetések után úgy döntött, beadja

a pályázatát erre a meghirdetett állásra. Több pályázó közül Elek város Képviselő-testülete, a 2010. október 25-i testületi ülésén, őt választotta az aljegyzői állásra. Nagy megtiszteltetésnek vette a megválasztását.

A jegyző asszony ebben a munkakörben az alábbi feladatokat látja el: az őszi választásokon megalakult négy kisebbségi önkormányzat /cigány, német, román, szlovák / mun-

káját segíti. Ő lesz, aki a kisebbségi testületi ülések törvényes tisztaságát felügyeli, vezeti a jegyzőkönyveket, a határozatok megfogalmazásában nyújt segítséget. Az elkészült jegyzőkönyveket időben eljuttatja a Békés Megyei Kormányhivatalnak. Figyelemmel kíséri a nemzetiségek részére kiírt pályázatokat és erre a lehetőségekre felhívja az elnökök figyelmét. Segíti a hivatali dolgozók munkáját, az ügyfelekkel kapcsolatos kérdések tisztázásánál a megfelelő álláspontot képviseli. A jegyzői beosztásán kívül ellátja az Okmányiroda vezetését. Fontos feladata lesz a városi testületi anyagok, előterjesztések előkészítése és koordinálása. Ezekhez a sokrétű feladatokhoz sok sikert kívánunk. Zársként álljanak itt aljegyző asszony szavai:

„Igyekszem megszolgálni ezt a bizalmat és minden igyekezéssel azon leszek, hogy a város lakosságának megelégedésére dolgozzam.”

Nádor Mária

Regisztráltan 80-szoros, számolatlanul 100-szoros véradó Bágy György

A román táncok kiváló művésze, és természetesen ápolója a hagyományoknak, amelyek ennek a népnek az életéhez, szokásaihoz tartoznak.

Az 1949-es születésű Bágy György Miskolcon volt katoná. A hadseregnél kezdte meg a „menetelést” a véradás területén is. Nem emlékszik rá, hogy ott hányszor adott. Abban az időben szabadság járt a véradásért, és a haza menetelhetősége a lehető legnagyobb jutalom volt egy fiatal katoná számára. Szakaszvezetőként szerelt le. Utána Békéscsabán dolgozott a Magas Építő Vállalatnál, szakmáját a kőfaragást is hasznosítva. Fia születése óriási öröm volt, és egyben ijedség is. Az újszülöttnél háromnegyed részben

vércserét kellett alkalmazni. Vajon mi játszódhatott le akkor a fiatal apuka fejében? Nem tudhatjuk. Az viszont elmondható, hogy Bágy György fogadalmat tett, amíg lehetséges ad vért!

Vajon hányan vannak Önök között, akik egészségüket, esetleg életüket köszönhetik annak, hogy ezt az ereinkben állandóan keringő éltető elemet megkaphatta, valaki másától. Gondolatban legalább, köszönetet mondott az ismeretlennek, azért, mert tovább vagy újra élhet? Bárki, bármikor kerülhet abba helyzetbe, hogy reménykedve néz arra felfüggesztett tasakra, amelyből lassan adagolva áramlik a vér az ereibe.

Maga a véradás eseménye,

nyilván nem tejszínhabos kávé izogatása, hangulatos teraszon nyári alkonyatnál, de nem is nehezebb egy könnyű munka elvégzésénél, vagy a kötelező védőoltás megkapásánál. Fontosságát nem kell hangsúlyozni, hiszen ami pótolhatatlan, mesterségesen nem állítható elő, az a megfelelő vér.

Tisztelettel mondhatjuk, hogy városunk lakója, Bágy György, az évente három-négy alkalommal adandó véradási lehetőségen 80. alkalommal vett részt. Lesz-e több 80-nál? Természetesen, ha rajta múlik lesz. Ugye emlékeznek rá, hogy milyen fogadalmat tett, amikor megszületett a fia...

Huszár Gabriella

Gratulálunk...

Egy zenei adottságokkal megáldott tehetséget kerestem fel, Brindás Barnabás személyében, aki már születésekor a génjeiben hordozta a zene iránti érdeklődését. Apai nagypapa szintén a zene világában érezte jól magát és az unoka már 5 éves korában elhatározta, hogy ő is a nagyapa nyomdokaiba lép. Abból az apropóból kerestem meg őt, hogy átadjam gratulációkat. Ugyanis nem régen, az Olaszországban megrendezett Cittá de Chieri nemzetközi versenyen megosztott első díjat nyert. Hogyan is jutott el idáig Barna? Kérdéseimre ezt kívántam megtudni.

Nádor Mária: *Mióta zenélsz, és milyen hangszereken játszotál, játszol?*

Brindás Barnabás: Már kicsi gyerekkoromban megtetszett az, ahogy a nagypám tenorkürtözött, és akkor elhatároztam, hogy én is megtanulom. Szüleim látván a zenei érdeklődésemet, beírtak az Eleken induló Alapfokú Művészetoktatási Iskolán belül működő furulya-szakra. Ezt másfél évig tanultam, utána tenorkürtre

váltottam. Mindkét hangszert Puskás Sándor tanár úr segítségével sajátítottam el. Nyolcadikosztálytól átkerültem a békéscsabai Zeneiskolába, ahol már a harsona volt a hangszerem.

N.M.: *Hogy ezt az értékes olaszországi kurzust megnyerjed, szorgalmmal, rengeteget kellett gyakorolnod. Mikor és mennyit gyakorolsz naponta?*

B.B.: Jelenleg a békéscsabai Bartók Béla Művészeti Szakközépiskola III. évfolyamos

harsonás tanulója vagyok. Itt az iskolában intenzíven tanulunk mindennap reggel 6-fél 9. Elég későn érek haza. Napközben sok a lyukas óra és ekkor tudunk gyakorolni, mindenki azon a hangszeren, amin tanul. A zenei főtantárgy mellett természetesen a többi tantárggyal is foglalkozunk, ezeket sem

hanyagoljuk el. Napi 2 és fél – 3 órát gyakorolok. Hét végén, pedig idehaza teszem magyanezt.

N.M.: *Azért meg kell említeni azt is, hogy évekig játszottál az Eleki Németek Egyesületének*

fúvószenekarában. Hogy érezted ott magadat?

B.B.: Jól éreztem ott is magamat. Azért is kötődtem ehhez a zenekarhoz, folytatom majd tanulmányaimat mivel anyai – ösztöndíjként. Itt nagyobb a lehetőség – a zenekarok sokszínűsége miatt – a zenei tudás fejlesztéséhez.

N.M.: *Végül, van-e hobbid?*

B.B.: Igen, a hobbi, a zenélés.

Gratulálunk Brindás Barnabásnak, aki jelenleg a békéscsabai Körösparti Vasutas Koncertfúvós Zenekar harsonása. Szívvel kívánjuk, hogy a február 14-én kezdődő olaszországi kurzusról sok új élménnyel és értékes zenei ismeretekkel térjen haza.

N.M.: *Említsél meg néhány eleki fellépést!*

B.B.: Az Elekiek Világtalálkozóin önállóan játszottam egy-egy kiállítás megnyitóján, vagy a Pedagógus Napokon, külön-

böző iskolai ünnepeken. A fúvószenekarral, pedig közreműködtünk a sváb bálakon, külföldön is szerepeltünk.

N.M.: *Mik a távlati terveid, ha befejezed a középiskolai tanulmányaidat?*

B.B.: Mindenképpen szeretnék továbbtanulni, zenei ismeretemet továbbfejleszteni. Ezért elsődlegesen a budapesti Zeneakadémiára szeretnék felvételizni.

Gondoltam arra is, hogy külföldön /pl. Németországban/ a zenekarhoz, folytatom majd tanulmányaimat – ösztöndíjként. Itt nagyobb a lehetőség – a zenekarok sokszínűsége miatt – a zenei tudás fejlesztéséhez.

N.M.: *Végül, van-e hobbid?*

B.B.: Igen, a hobbi, a zenélés.

Gratulálunk Brindás Barnabásnak, aki jelenleg a békéscsabai Körösparti Vasutas Koncertfúvós Zenekar harsonása. Szívvel kívánjuk, hogy a február 14-én kezdődő olaszországi kurzusról sok új élménnyel és értékes zenei ismeretekkel térjen haza.

Nádor Mária

Újévre

Békés álminkba ne csalódjunk soha,
Oltalmazzon minket angyalok mosolya,
Lelkünkben béke és szeretet virítson,
Düh és gaz álnokság meg ne szomorítson.
Ostoba szólásra ne hajoljon szívünk,
Gazdagság kísérje minden vidám léptünk.

Útjaink vigyenek igaz célunk felé,
Jövendők munkája ne váljon keresztté.

Éjszaka pompásan ragyogjon csillagod,
Veled lehessen, amikor csak akarod.
Egymásra találjon most minden kereső,
Társával éljen minden egymást szerető

Horváthné Ibolya: Lelki tusa

Le kellene írnom va lamit,
 mert az agyam szétfeszít.
 El kellene mondanom nektek,
 de számra nem jön se kérdés, se felelet.
 Mi ez a sóvárgás, mely nem enged szólni!
 Szívem dobbanása, pedig hangosan kijelzi.

Ütemesen lüktet, és egyre jobban bíztat,
 mondd hát el bátran, ami szíved nyomja.

Értetek szólok, ti bolyongó lelkek,
 kik nyugalmat soha nem letek.
 El is mondom nektek lelkem nagy bánatát,
 amely talán az egekig száll.
 Kiáltok és szólok értetek,
 Nyugalmat és békét kérek én mindenkinek.

Mindannyian Elekiek vagyunk

1996 óta több Elekkel foglalkozó jelentősebb kiadvány jelent meg városunkban, melyből legtöbb a világtalálkozóra időzítve, illetve önkormányzati támogatással juthatott el az eleki könyvtársárlókhoz is. Mi most a legutóbbival szeretnénk foglalkozni.

Mint köztudott, 2010-ben volt a huszadik évfordulója annak, hogy megrendezték az első elekiek világtalálkozóját, mely jeles évforduló alkalmat ad arra, hogy az eddigi történeteket könyv formájában is megőrizzék az utókorak. Elek városa most "csak" szellemi munkával tudott részt venni ebben a közös vállalkozásban, hisz az erről szóló pályázatuk, amely a megjelenésről szólt, most nem nyert, de szerencsére a kiváló német kapcsolatoknak köszönhetően, egy kicsit megkésve, de azért mégis meg tudott jelenni, Németországban is! Aki elolvassa a *Wir sind alle Eleker-Mindannyian Elekiek vagyunk* című kétnyelvű kötetet, az nagyon sok mindent megtudhat az eddigi tíz világtalálkozóról, de ami szintén fontos, azok történeti háttéréről, vagyis pl. arról, hogy miért űzték el az eleki németeket a II. világháború után, illetve milyen közvetlen előzményei voltak az első találkozó szervezésének.

A sok személyes tragikus sors megismerése mellett azonban a kötetből megismerhetjük azokat is, akik a második, harmadik generációt képviselik, vagyis akiknek, szüleik, nagyszüleik voltak elekiek, és akik vagy gyermekként "kerültek el" Elekről, vagy pedig már Németországban születtek, de pl. az 1960-as évektől már rendszeresen rokonlátogatásra hazajárnak Elekre. Nem kell nagy jósnak lennünk ahhoz, hogy kijelentsük, nagy részben tőlük is függ, milyen lesz a világtalálkozók folytatása. Szerencsénkre még most is sokan élnek azok közül, akik 1946 után Németországban összefogták az

elekieket abban az ottani, nagyon nehéz helyzetben is, és akik most is meg tudják osztani velünk gondolataikat. Mi most csak nagyon röviden utalunk ezekre: Pl. Josef Schneider 1990-ben az Eleker Heimatkomitee szövegíróje volt, aki elmondja, hogy az elekiek nagyon nehezen szoktak hozzá a háború utáni németországi helyzethez, és azt gondolták, hogy belátható időn belül vissza fognak térni Elekre! Az első világtalálkozó megrendezése természetesen összefüggésben van az akkori nagypolitikával, vagyis pl. a kommunizmus összeomlásával, illetve az egykori kelet-németországi menekültek magyarországi átengedésével is. Ehhez kapcsolódóan a visszaemlékezésekből az is kiderül, hogy már 1988-89-ben felvetődött az, hogy rendezzék meg az elekiek világtalálkozóját, de ezt akkor "kint" még bizalmatlanul fogadták. Dr. prof. Paul Strifler ma is időszerű dolgokról számol be, vagyis arról, hogy az 1990-es évek elején több eleki arról gondolkodott, hogy ipari üzemet indítson be Eleken, de akkor a magyar bürokrácia ezt nem tette lehetővé. /Lehet, hogy erről már végleg lekéstünk?-R. T./

Paul Strifler Politikai fordulat Európában című írását mindenki büszkeséggel olvashatja, hisz a magyaroknak nem kevés szerepe volt Németország békés újraegyesítésében! Minden kommentár nélkül érdemes elolvasni Topa Sándorné, egykori kulturházigazgató visszaemlékezését arról, hogy tulajdonképpen milyen is volt a kiindulási alap, vagyis a még nem hivatalos kapcsolatfelvétel: "Akkor még /1984/ a belügyminisztériumba kellett menni a vízumokért, és 6-7 márká volt a napi költőpénz." Szintén az akkori felemás helyzethez tartozik az is, hogy 1984-ben, amikor az

elekiek elsőként jártak Gerolzhofenben Szántó István, akkori tanácselnök vezetésével, az elekiek találkoztak Habsburg Ottóval is, aki akkor hazánkban negatív személyiségnek számított!

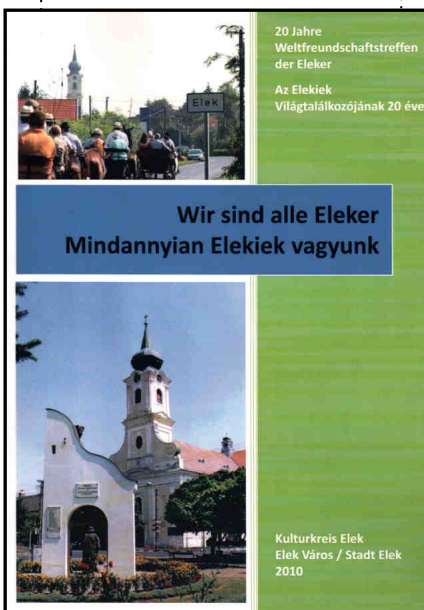
Az is nagyon sokatmondó, hogy pl. azok a mostani polgármesterek, akik olyan települések vezetői, ahol ma is élűzött elekiek élnek, hogyan emlékeznek vissza a világtalálkozókra: Pl. Wolfgang Ernst, Leimen polgármester-

megpecsételésére 2008. május 18-án Gerolzhofenben, közös látogatásunkra Mammersben, valamint az Elekiek IX. Világtalálkozójára 2008-ban." Megszívlelendők Kecskeméti János egykori polgármester tanácsai is: "Új személyekkel, színfoltokkal kellene bevonni, idevonzani a fiatalokat az ünnepi napokra, hogy a világtalálkozók sorozata fennmaradjon." Pluhár László polgármester többek között így méltatja a könyvet: "A kiadvány, amit most a kezében tart azért született, hogy emléket állítson azoknak, akik Eleken éltek, elekinek vallják magukat, és szívesen visszatérnek -ha csak néhány napra is- szülőföldjükre, amely mindig visszavárja őket. Hírünket viszi a világ minden tájára, és ez a távolság nem elválaszt, hanem összeköt mindannyiunkat."

Ezeket a gondolatokat Leslie Braun /1926-/ szávaival is bizonyíthatjuk: "Több mint 50 éve Kanadában élünk, ezért minden alkalommal fontosak számunkra ezek a napok, amikor visszatérünk szülőhazánkba." Dr. Heim Lajosné, Elek alpolgármestere így vall szervezőmunkájáról: "Sokan valószínűleg nem

is tudják, hogy 2004-ben ezt a feladatot kaptam, mert jobban szeretek szervezni, a háttérből elősegíteni a zökkenőmentes rendezvényt." Joschi Ament, a sinsheimi Kulturkreis Elek elnöke, illetve a mostani kötet "létrehozója", illetve részben szerzője is így vall céljáról: "Mindig is az volt a célunk, hogy érdeklődő olvasók számára egy olyan könyvet szerkesszünk, amely különféle történetek és visszaemlékezések segítségével mutatja be a világtalálkozó létrejöttének előzményeit, valamint a két évente megrendezett találkozók történetét." Arról is szólunk, hogy a megjelent könyv minősége méltó a "beltartalomhoz", a jó minőségű papír, illetve a sok szép

Folytatás a 6. oldalon

Folytatás az 5. oldalról
színes fénykép még jobban felkelti az emberben azt az igényt, hogy elolvassa, illetve megvegye ezt az Elektről szóló kiadványt! Meg kell emlétenünk a következő fontos tényeket is: A könyv Joschi Ament és Dr. Heim Lajosné elgondolásának megfelelően jelent meg, a nyomdai előkészítési munkák szintén nekik, illetve Wittmann Lászlónak köszönhető, a fordítás szintén W. L. Huszár Gabriella készítette, a történeti részt a legfrissebb szakirodalom felhasználásával R. T. írta meg. A könyvben a most ismertettek kivül még sok más is megtalálható. Legutoljára talán a következőket lehetne még megjegyezni: A Mindannyian Elekiek vagyunk című 250 oldalas, Németországban megje-

lent német-magyar nyelvű könyv a mai olvasó számára talán azért is érdekes lehet, mert részben nagyon kényes dologról szól, a németek kiűzetéséről, és erre ki hogyan emlékezik vissza, mit mond el, és mit nem, illetve benne van a magyarországi rendszerváltoztatás története is egy másfajta szemzögből.

Az sem utolsó dolog, hogy Európa legnagyobb anyanyelvén /is/ jelent meg most egy színvonalas könyv rólunk, elekiekről, ami így valószínűleg fel fogja kelteni mindazoknak az érdeklődését, akik "magasabb" szinten is foglalkoznak a németességgel, Magyarországgal, Közép-Európával!
/A kötet az eleki városházán és a városi könyvtárban megvásárolható./

Rapajkó Tibor

Decemberi Katolikus Hírmondó

Megjelent az eleki Katolikus Hírmondó ünnepi száma. A lap első oldalán Klemm Tamás gondolatait találhatjuk az adventről. Többek között ezeket olvashatjuk: "Adventkor a keresztények nemcsak Jézus születésnapja előtti várakozásról emlékeznek meg, hanem további két jelentése is van az ünnepnek. Várják az Úr eljövését a saját életükben is: hogy keresztény életvitelükkel minél közelebb kerüljenek Istenhez, Jézus tanításához. Továbbá várják Jézus Krisztus második eljövételét is, s igyekeznek felkészülni az utolsó ítéletre." Horváthné B. Szilvia a karácsony történetével foglalkozik, és többek között ezeket írja: "Az ajándékozás szokásának eredete bizonyos elméletek szerint a Napkeleti Bölcsék történetére vezethető vissza, akik a csecsemő Jézusnak ajándékokkal hódoltak Betlehemben." Wittmann-né Abonyi Mónika a szeret lényegéből indulva számol be a december 11-i adventi készülődésről: "Megigértük a Mikulás bácsinak, hogy hittan órán megtanuljuk, hogyan kell ezt a

különleges ajándékot használni és imádkozni. Nagyon szépen köszönjük a Mikulás bácsinak, hogy eljött hozzánk, köszönjük János atyának a segítségét a délután lebonyolításához, a jelenlévő segítőknek az áldozatos munkájukat, és a szülőknek, hogy elengedték gyermekeiket."

Ebben lapszámban olvashatunk még W a g e n h o f e r Ede, egykori eleki plébános szüleiéről is, kiknek a fényképük itt jelent meg először nyomtatásban!

Rapajkó Tibor

Decemberi Harruckern Krónika

Megjelent a Harruckern Krónika 2010. december 24-i lapszáma, melyből pl. a következőket tudhatjuk meg: Dürer Aulát avattak Gyulán az új oktatási épületben, gyulai asztalosok készítették az adventi jászolt Gyula központjában, Békés megye több városában indul felnőttképzés, de olvashatunk még sok más dologról is.

Rapajkó Tibor

Elvérzett angyalok

1.

A testen még láthatók picicéi jelei,
hogy szüksége lehet parányi időre,
csak egy picicé, ami végleg megérleli,
azután felnőtté is válna örökre.

Ruhája csapzott, lába dagadt és véres,
ő már kifele jön a fiatalságból.
Érzi már, hogy világképe kissé téves,
s egyre suttogja, talán kár volt, kár volt.
Nem az a kérdés, megérte, meg nem érte,
ez az, mi terhe volt, őrá volt mérve.

Valahol a cél körül találkoznak ők,
és kezdet fognak az elvérzett angyalok.
Leteszik, hiszen hordozták az éles tört,
már mindegy, amiké lettek, ők már azok.

2.

Talán én is az vagyok, tiszta volt szívem,
elmém rózsaszín, becsapható, naív.
De én jót akartam minden egyes percben,
és na, mégis másokat bántott ez a szív.

Feldörren egy hang: Mondd, elfeledtél engem?

Látom már, a kamaszkor alma volt neked.
Nem, nem, én éreztelek, talán még hiszek....
Nem, Fiam, téged az alma megmérgezett.
Mi lettél? Kiegett, földön csúszó, fáradt,
ki maga ellen ejtett örök vádat.

Jaj, Uram és könnyek szöknek a szemembe,
véres a kezem s elhalmvadt az alázat,
kiegett. És nem tudom, hogy merre menjek,
már nem is merem meg a szülői házat.

3.

S ti, kik olyan kamaszok voltatok, mint én,
csaknem el is véreztetek, nem halljátok
a hangot, mi ordítja, hogy rosszat tettél?
S a hajó most megsüpped, elérte a zátonyt.

Hiába is feledném el, mert nem tudom,
ott fűjják a füstöt a diszkós pultokon
és ott nyögnek ők a kórházi ágyakon
és sóhajtva libbennek át a városon.
Ők a Testvéreim, elvérzett angyalok,
bűnösök, bátrak, szépek és fiatalok.

Jót tettek ők s talán megannyi rosszat,
oh, de ha fáj is, jól tudom, nem akarták.
Talán jó útra térnek, sebeiket hordva,
de addig kérlek Uram, enyhüljön a vád!

Megjelent második kötetem **Elvérzett angyalok** címmel, aki szeretne belőle vegye fel velem a kapcsolatot!

**Köszönettel:
Szabó Kata**

Trianon-legendák

2010-ben emlékeztünk arra, hogy 90 évvel ezelőtt, 1920. június 4-én írták alá a tragikus trianoni békediktátumot, melynek következtében hazánk elveszítette területének kétharmadát, illetve a magyarság egyharmada határon túlra került. Ezekről a tragikus dolgokról sokat tudunk, de az is igaz, hogy ezek között sok olyan is van, amit viszont rosszul tudunk. Érdekes módon csaknem száz évnek kellett eltelnie ahhoz, hogy legyen erőnk leszámolni a Trianonhoz kapcsolódó legendákkal!

Ilyen szempontból elsősorban újszerű szemlélete miatt korszakos műnek számít Ablonczy Balázs könyve: *Trianon-legendák*. Bp., 2010. 158 o. /Mivel pl. Eleket is komolyan érintette ez a "béke", fontosnak tartottuk, hogy a Krónikában is szóljunk erről a könyvről./

Kezdjük a legfontosabbal, miért következett be Trianon? Az Osztrák-Magyar Monarchia elveszítette az I. világháborút, csak 1918 májusától dőlt el véglegesen, hogy az I. világháború után az antant már nem számol Ausztria-Magyarországgal. A hazai nemzetiségek, talán a ruszinok kivételével nem kívántak Magyarország területén élni, a

legfontosabb döntéseket már 1919 tavaszán meghozták, de ekkor nem volt képviselő Magyarországnak a békekonferencián, a magyar kérdés jó estben is csak ötöd-hatodrangú probléma volt a győztesek számára! Vagyis a trianoni döntést nagyhatalmak hozták, főleg a franciák akarata érvényesült. A stratégia hibás volt, és jelentős részben igazságtalanul jártak el.

Folytassuk a legfontosabb legendákkal: Pl. Apponyi Albert /1846-1933/, aki a magyar békedelegáció vezetője volt, és aki állítólag többnyelvű beszédével igazáról meggyőzte a briteket és az olaszokat, de azoknak a franciák miatt mégsem lehetett engedni a magyaroknak, ami természetesen legenda, de ez nem von le semmit sem Apponyi erőfeszítéseiből. Szintén érdekes egy másik, de még most is sokak által elfogadott elmélet: Clemenceau /1841-1929/, a "Tigris" nem szerette a magyarokat, mert a magyar menyegcsalta a fiát, és később elváltak. /A fia 1901-ben Galántán vette el Michnay Idát, az esküvőn az após is jelen volt./ Ez így nem igaz, mert a menyegcsaltákban is tartotta a családdal a kapcsolatot./ Érdekes módon Clemenceau az amerikaiakra

nem neheztelt, pedig az ő első felesége onnan származott! Valójában a franciák a saját érdekük szerint cselekedtek, pl. nem csak a magyarokat nézték le akkor, hanem pl. a románokat is, de ez nem zavarta őket abban, hogy támogassák a legtöbb román követelést, hisz pl. ezzel is Németországot gyengítették. /Az igazsághoz tartozik az is, hogy a románok pl. mindig nehezteltek a franciákra, mert azok nem adták oda nekik a mai Tiszántúlt, és az úgynevezett kisebbségvédelmi szerződést is csak francia nyomásra írták alá./ Az viszont több mint érdekes, hogy a magyar szakirodalomból nem lehet egyértelműen megállapítani, pontosan hol írták alá a trianoni szerződést, a Kis- vagy a Nagy-Trianon-palotában!

A szerző tanulmányozta a korabeli francia sajtót is, melyből megállapította, hogy a pontos helyszín a Nagy-Trianon-palota volt! Tényként mondhatjuk el a következőket is: Pl. nem a szabadkőművesek verték szét az országot 1920-ban, a csehek azért nem hazudhatták az Ipolyt hajózhatónak, mert ők a határt jóval délebbre képezték el, tehát ez utólagos magyar legenda, a konferencián nem csak a magyaroknak volt vörös térképe, hanem a franciáknak is, ez utóbbin a román többséget bizonyították!

Mindentől függetlenül jó könyvről van szó, mert az igazság bemutatásáról van szó, ami pl. egy történésznél is természetesnek kell lenni, de ami nem mindig lehet könnyű. Az is nyilvánvaló, hogy akik csak érzelemből tekintenek a múltba, azok vagy teljesen elhallgatják ezt a munkát, vagy pedig csak szelektíven emelnek ki belőle nekik tetsző dolgot. Nézzünk erre is egy példát:

A szerző Károlyról Mihályról /1875-1955/ így ír: "Békeidőben és demokratikus körülmények között Károlyiból valószínűleg a közepesnél kicsit gyengébben teljesítő, de megkérdőjelezhetetlenül demokratikus kormányfő lett volna. Sem egyéni, sem politikusi képességei nem tették alkalmassá arra, hogy azokban az időkben vezesse az országot." A Népszabadság 2010. december 4-i lapszámában olvasható egy könyvismertető az általunk most bemutatott munkáról, melyről ott is elismerően szólnak, de pl. nem említik az imént idézett értékelést!

A Trianon-legendák című hézagpótló munka nem csak Magyarországon kapható, hanem pl. Székelyudvarhelyen is, az Alexandria Könyvesboltban, az ára 45, 50 lei.

Rapajkó Tibor

Megkezdődött a báli szezon

Előzetes a sváb bálról...

Az Eleki Német Kisebbségi Önkormányzat és az Eleki Németek Egyesülete meghívja Önöket a **2011. február 26-án (szombaton) 19 órától** megrendezésre kerülő hagyományos műsoros téli **Batyus Sváb Bálra**.
Helye: Reibel Mihály Művelődési Központ, Elek.
Zenél: a „Baranya Sramli” zenekar, Véméndről.
Belépődíj: 1.000 Ft
Tombola: éjfélkor
Szeretettel várjuk a szórakozni és kikapcsolódni vágyókat.

SZERVEZŐK

Előzetes a román bálról...

Az eleki Román Kisebbségi Önkormányzat szeretettel meghívja az érdeklődőket a **2011. február 12-én 19 órai** kezdettel megrendezésre kerülő **Batyus Román Bálra**.
Helye: Reibel Mihály Művelődési Központ, Elek.
A zenét az évek óta meghívott **Mácsai Zenekar** szolgáltatja.
Belépődíj: 1.000 Ft
Tombola: éjfélkor
Minden szórakozni vágyót nagy szeretettel várnak a:

SZERVEZŐK

Jeles napok februárban

A hónap régi magyar neve: **BÖJTÉLŐ HAVA**. Keresztény időben a február a böjt első hava lett, mivel a nagyböjt kezdete rendszerint erre a hónapra esik. Neveztek HALAK HAVÁNAK is, mivel február 21 – és március 20-a között a Nap a halak jegyében jár. Ismeretes a **JÉGBONTÓ HAVA** elnevezés is.

Február 1. - Brigitta napja
Szent Brigitta ír volt, régi magyar nevén Brigida, Breda. Írország védőszentje. A hagyomány szerint az V-VI. sz. fordulóján élt. Egy tölgyfa alatti cellában remetéskedett. Azon a helyen épült a híres Kildare „Tölgyfahajlék” kolostor.

Február 2. - Gyertyaszentelő Boldogasszony napja

A római katolikus egyház Szűz Mária tisztulására emlékezik ezen a napon. A keresztények a gyermek Jézus bemutatását is e napon ünneplik. Február 2-a tavaszkezdő ünnep volt a régi görögöknél. Jól tudjuk, ők sokkal délebbre éltek minálunk, ott korábban kezdődik a tavasz. Februárban azért Magyarországon is jól látható, hogy egyre hosszabbak a napok, növekszik a fény. A középkorban nálunk is megünnepezték a fényt. Néhány száz évvel ezelőtt a kioltott tűzhelyek lángját ezen a napon gyertyalánggal élesztették újjá. Ebből a szokásból származik a név: gyertyaszentelő. Időjárás-hiedelmek kapcsolódnak ehhez a naphoz. Ha ezen a napon kisüt a nap, és a medve meglátja az árnyékát, akkor visszamegy a barlangjába és a hideg még 40 napig tart. Évszázados megfigyelés alapján: ha enyhe a január vége, február eleje – még sokáig tart a tél.

Február 3. – Balázs napja
A legendás Szent Balázs napja. A hagyomány szerint örmény volt, a kis-ázsiai Szehaszté püspöke. Számos csodája ismeretes: pl. egy nap egy rémült anya

kereste fel, mert a fia fuldoklott, a torkán akadt halszállától. A szent megáldotta a fiút, és eltávolította torkából a szállát. Szent Balázs elsősorban a torok, az énekesek védőszentje. Szent Balázs lett a diákok védőszentje. Az ő napján a diákok végigjárták a falut, mindenütt előadták éneküket, s ezért cserébe szalonnát, kolbászt, babot, lencsét kaptak. Odaadták ezeket az összegyűjtött ételeket a tanítójuknak, aki később megvendégelte őket. Így szolt a daluk:

*„Ezért édes Asszonyunk,
Ne légyen hozzád
hiába járásunk,
Kérjük érted Istenünket,
Segéli sokszor diákokat,
Adjál egy kis szalonnát,
Hadd tegyünk rajta áldást...”*

Február 5. – Ágota napja

Szent Ágota a legenda szerint Sziciliában született – előkelő görög családban. Decius császár alatt szenvedett vértanúhalált. Halálát földrengés kísérte. Egy évre a történetek után kitört az Etna, s csak a szent sírjából levett fátyollal sikerült megállítani a lávafolyamot. A szentet az óta is a földrengések, vulkánkitörések, tüzek ellen hívják segítségül.

Február 6. - Dorottya napja

Ókeresztény szűz vártanú. Emelésre érdemesek az egykori Dorottya-napi szokások. A középkor végétől diákok, céhek adták elő Dorottya vértanú dramatizált történetét. Időjósítás: ha Dorottya napkor fagy van, akkor Julianna napjára megenyhül az idő.

Február 9. - Apollónia napja

„Apollónak szentelt nő”. A többségében görög lakosságú Alexandria egykori szentje, a Nap és a költészet pogány istennének papnője volt.

Február 14. – Bálint napja

A Bálint-napi időjárásból várható termésre jósoltak. Hideg, száraz idő esetén jó termést reméltek. Egyes vidéke-

ken úgy vélték, hogyha a vadgalambok ezen a napon visszatérnek, a közelgő tavaszt jelzik. Másutt úgy tartják, hogy ezen a napon választanak párt a verebek.

Február 16. - Julianna napja

Ókeresztény vértanú volt. Az egyik legkedveltebb női név. E napon gyakran havazik, ekkor azt mondják: „Julianna megrázta a dunnáját.” Általában e naptól az idő melegebbre fordulását várják.

Február 19. - Zsuzsanna napja

Ótestamentumi nőalak, akit hamis vád alapján házasságtöréssel gyanúsítottak /Zsuzsanna és a vének/. Névnapköszöntőket is lejegyeztek ezen a napon, énekekkel és rigmusokkal köszöntötték a Zsuzsannákat. Ezen a napon azt várták, hogy megszólaljon a pacsirta, amely már a tavasz közeledtét jelzi. Ha alacsonyan repül a pacsirta, akkor még hideg idő várható, de ha magasan száll, akkor közel a jó idő.

Február 22. - Üszögös Szent Péter napja

Különös nevét egy elhallásból kapta: „Szent Péter üszékössége” változott üszögössé, és így alakult ki az ehhez kapcsolódó hiedelemkör. Ezt a napot szerencsétlennek tartják, ezért semmilyen munkához nem fognak. Tyúkot nem ültetnek, az asszonyok nem nyúlnak a lisztbe, félve attól, hogy üszögös lesz a búza, megfeketedik a tojás. Ezen a napon nem szabad sem szántani, sem vetni. Azt is mondják, hogy amilyen lesz az idő ezen a napon, olyan lesz József-napkor is.

Február 24. - Mátyás napja

Az e napi időjárásból jósoltak a termésre, tojásszaporulatra. A hideg idő kevés tojást jelzett. A halászok az e napon fogott halat az egész évi szerencsés halászat előjelének tekintették. Ekkor kezdenek ívni a csukák, azaz ezen a napon rakják le ikráikat, amelyekből a kishalak kifejlődnek. Az ezen a napon

fogott csukát „Mátyás csukájának” hívja a nép, s azt tartja róla, hogy szerencsét hoz az egész esztendőre. Két időjárási megfigyelés:

„Mátyás szüre ujjából ereszti ki a tavaszt.”

„Mátyás, ha jeget nem talál, csinál.”

Nádor Mária

Huszár Gabriella Összeverve

Amikor a kék
átmegy zöldbe
a szívárványos lilán
villan szinte minden porcikád,
ami látszik belőled.
Amikor már nem tudod
hogy ököl ütése
vagy rúgás
csak hogy fáj!
Amikor leperog az életed
mert "biztosan most
fojtanak meg".
Repülő balta elől ugrani
csak sport, reflex.
Nem tudod hogy távoli villám
vagy villanás
egy felemelt késen
Nincs hova bújj
mert kirángatnak
ha futsz
utolérnek
akrobatája leszel az esésnek
a pofonok fülzúgása
enyhe szusszanása
"A mára talán vége"
Csak egy dolgod van
mindennap
Túl kell élned!
/A házak ablakai
behunynt szemek
ugrásra készen,
a vér folyására ítéltetve/
várnak az őrző "ebek".

-Ha ezt mindenki elolvashatna
vajon hány nő
memé és írni alá?

**INTERNETEZZEN A
VÁROSI
MŰVELŐDÉSI
KÖZPONTBAN
BRUTTÓ 200 FT/ÓRA**